

Za proroka podruhé

Abych citovala Vítu Adamce: „Zahraju si drze na proroka.“ Ano i já. Celou dobu se tu zabýváme otázkou, jestli AI nahradí básníky. Někteří už to mají téměř za hotové. I já a Štěpánka jsme při čtení veršů, které AI vytvořila o hermeline, začaly mít strach o práci. Počkat, práci? Básně ani jednu z nás neživí. Ok, tak smysl existence a důvod, pro který jsou na mě babička a máma pyšné.

I přestože mě umělá inteligence dostala svým: „V sudech z prastarých tradic, nakládáné hermeline spí, v kouzelném nálevu se vyvíjejí...“, říkám ne! A Prostějov mi to potvrdil. AI totiž nemá oči, necítí atmo-

sféru a nemůže jít do sekáče čerpat živoucí inspiraci.

Člen naší redakce Vít Staša si údajně myslí (nebo možná nemyslí, ale stejně s ním budu polemizovat), že vše už bylo napsáno. AI tak může generovat ze záplavy digitalizovaných básní celého lidstva další verše o lásce, o bohu, o jaru, o smrti... Souhlasím, že vše, co mohlo být vysloveno, už bylo stokrát vysloveno. Opakujeme se: sluníčka, temné noci, hořící srdce. Pořád dokolečka. Ale přece! Sluníčka, temné noci a hořící srdce mají pokaždé příchut' jiné doby, jiné kulisy, jiné detaily... a jsou podány ústy jiného básnického individua s různě autistickou

hlavou, formovaného různými okolnostmi. Nehledě na to, že mohou vyprávět o fantastických vymyšlených světech, které se zrodily v zákrutech našich prapodivných mozků. Troufám si říct, že tohle se AI jen tak nenaučí. Tedy dokud nebude mít kamerky napojené na stejnou nebo lepší mozkovnu, než máme my.

Než tomu tak bude, recitujte a čtěte básníky neumělé. Mrtvé, živé. Hlavně ty živé, ať nemusí ve volném čase psát zpravodaj Wolkráče.

P. S. Nadchlo mě, jak tu všichni řeší a rozebírají poezii. I současné autory. Co říct, jste nejlepší! Ahoj!

Marta Krausová

Omluvy redakce

Omlouvám se Kristiánu Kubákovi, že jsem špatně napsal v rozboru představení Zdrhnout z Indie jeho dojem, který nebyl antropocentrický (zaměřený na "člověka"), ale androcentrický (nadřazující mužské zájmy nad ženské). Dále se omlouvám PhDr. Haně Bartkové, prostějovské kronikářce, že jsem na základě jedné návštěvy muzea nedocenil úsilí Prostějovských o dílo a odkaz Edmunda Husserla.

Vítězslav Adamec

Doplnění k reportáži i Hlas lze nahmatat v čísle 5 ze semináře Pavli Sovové Hlas v protoru, prostor v Hlase: Po odeslání reportáže do tisku za mnou spontánně přišli dva účastníci a začali mi vykládat jak je seminář skvělý a jak moc jim dal. A to upozorňuji nebyl první hlasový seminář, kterého se účastnili.

Marta Krausová

Myslím, že by se mi měl Prostějov omluvit.
Za napůl utržený nehet.
Za utrpení z hermelinů.
Za niterní animální tendence.
Za kondomy v Avionu.
Za to, že musím pracovat.
Za fyzické vyčerpání.

Nikola Beková

Omlouváme se.

redakce

Na sobotní večer si připravte slavnostní róby pro budoucnost!

rozšířená fotogalerie recitátorů online na marekgerhard.dastax.cz po zadání kódu wp66so

Rozhovory s recitátory

3. kategorie

Štěpánka Tušlová: **Martin Trdla – Zpráva o stavu republiky II**

Můžu otázku?

Ano, jenom jednu. (smích)

Co tě vedlo k tomu, že jsi si vybrala toto humorné téma?

Proč třeba ne něco vážného?

Většinou si vybírám, co je sranda, protože mě baví, když se diváci smějí. Na tenhle text jsem narazila úplně náhodou. Sbírkou Martina Trdly *Průběžná zpráva o stavu území* jednou někdo náhodou přinesl do školy a já se začetla a hodně se mi to líbilo. Těch zpráv o stavu republik je tam víc a já vybrala tu, která mi něco nejvíc říká.

Ondřej Šulc Králová: **Ray Bradbury / Jarmila Emmerová – Poslední noc světa**

Chtěla bych se tě tradičně

zeptat: Proč jsi si vybral tento text? Přišlo mi, že to byla docela náročná volba...?

Hledal jsem povídky pro svoje žáky a narazil jsem na tuto povídku. A přišla mi hrozně zajímavá. Jsou tam i linky, které jsem vyškrtal. Linka války a atomového nebezpečí. Na textu jsem dělal už loni, a jak přišla válka, tak jsem ho moc říkat nechtěl, a ty části jsem vyškrtal. S tím, že chci v textu nechat to, co je nejdůležitější, v tom posledním dni. *To je hrozně zajímavé. Vůbec jsem si nevšimla, že v tom textu něco chybí, obzvláště válka.*

Jde vlastně o texty ze sedesátých let z jaderné krize.

A pokolikáté jsi na Wolkrově

Prostějově?

Nejsem si jistý, teď po druhém. Ještě jsem tu byl někdy v sedmnácti nebo osmnácti, ale moc si to nepamatuju. Dohromady třikrát určitě.

Sára Pospíšilová: **Josef Kainar – Jak ulovit štiku dlouhou jako stehno antic-ké bohyně**

Proč zrovna Kainar? Je ti blíz-ký?

Hledala jsem básně, které bych ráda interpretovala a procházela jsem hrozně moc textů a knížek. A tento text se mi hrozně líbil v tom, že má zároveň určitou ambivalenci v nějaké radosti a kráse a vnitřním smutku. To je aspekt, který jsem chtěla předat. Zá-

roveň mě text velice baví, protože mi přijde, že má pěknou energii. To byl ten důvod. Byla to láska na první pohled.

Matěj Velička: Franz Kafka – Ortel

Tvé vystoupení bylo hodně divadelní. Proč jsi se rozhodl zpracovat Ortel takto?

Pravda je taková, že tahle přednesová verze je vytvořená z monologové. Takže původně je to monolog s hereckou akcí, kde se pracuje i se světly a s hudbou.

Proč zrovna Kafkův Ortel? A tato pasáž?

Tato pasáž z Ortelu mě nějakým způsobem lákala, nevím proč. Důležitý je ten archetyp, který je v té povídce obsažen. *Aha. Takže otec a syn je to téma, které tě zajímá?*

Otec syn, možná i Duch svatý. **František Barták: Přemysl Rut** – Báchorka z jednoho kusu

Prima CNN. TV NOVA. Prosíme o rozhovor. Stejně jako Štěpánka Tušlová ssi vybral humorný text o české společnosti, co tě k tomu vedlo? Proč třeba ne Kafkův Ortel?

Já jsem byl před několika lety poučen Janou Machalíkovou, že si nemám moc brát vážné texty, protože kdykoli vystoupím na jeviště, tak všichni očekávají, že to bude sranda. Takže jsem jednou vystoupil s čínskými verši o válce a oni nevěděli, jestli to myslím vážně, nebo ne. Tak už radši neriskuji.

Děkuji, to je vše.

Marta Krausová

Rozbory recitátorů 3. kategorie

„Dnes jsem jak kafemlejnek“

Aleš Vrzák, Ema Zámečnicková, Vít Roleček, Jiřina Lhotská, Josef Kačmarčík

Aleš Vrzák: Budeme provádět rozbor klasickým způsobem – někdo vykopne interpreta, ti ostatní ho dokopou, nebo resuscitují.

Marie Měkotová, Leoš Slanina
– *Dokola*

Jiřina Lhotská: Leoš Bacon Slanina... Přiznám se, že o něm nic moc nevím. Text mi přišel hodně blízký. Vypovídá o době před 30 lety. Zoufalá situace – člověk byl totálně vykořeněný. Prožila jsem v té době 40 let. Takže jsem cítila celou atmosféru textu. To bylo k textu.

Postavu, která je rozhozená, jsem si nespojila s tebou jako interpretkou. Bránil mi tvůj kultivovaný projev. Když jsi mluvila o hospodě a o pivech, tak to se mnou úplně nesouznělo, možná jsi byla trochu v křeči. Snažila jsem se tě do toho vpasovat, ale neviděla jsem tě tam. Nevěděla jsem, kdo jsi.

JL: Jak jsi to viděla ty?

Marie Měkotová: Pro mě text byl o konkrétním člověku, konkrétním melancholickém pocitu. Zároveň cítím i odstup od toho člověka. Popisují prostor, ve kterém stojí, způsobem, který k tomu neseď, protože na situaci koukám zvenku. Ale v momentě s polívkou – tam jsem za sebe a snažím se k němu přiblížit.

JL: Potřebuju od tebe získat téma a proč máš potřebu něco říct.

AV: Doplním. Přístup, který jsi

popsala, se ti podařilo zrealizovat, ale byl tam jistý druh beze-močnosti. Nedokážeš nás zavléct do situace. Začneš se pohupovat, chytne se v tobě určitý rytmus. Rytmika se stává pohybovým klišé, které přebije obsahovou stránku. A mě do textu nezatáhneš, jen tvé vystoupení v příjemném obrazu doválcuju do konce.

Ema Zámečnicková: Chtěla bych vám sdělit své dva pohledy. Melancholický obraz byl nekonkrétní, příliš velký, nezaostřený. Kdybyste ho víc zaostřila, byl by přednes víc sdělný. Byla jste rozrušená a byla jste první, zatěžkal se vám hlas.

AV: Hlas, co získal křeč, mi dává obraz ženy, která něco prodělala.

Vít Roleček: Asi všichni budeme pojmenovávat jinými cestami konkretizaci, která tam chybí.

Marie Měkotová: Pamatujete si mě z Brna?

EZ: Ano.

Marie Měkotová: A tam konkrétnost byla?

EZ: Ne.

Marie Měkotová: Aha.

Hana Patrasová, Etgar Keret / Tereza Černá – Hemoroid

AV: Vaše vystoupení začalo ve tmě na kraji jeviště, velkým vstupem a pak vypadalo, že se potáhne ve fotbalové vlně, nahoru a dolů. Jak ten malý hemoroid v té prd*** roste a když se dostaneme do toho nahoru, tak už

víme, jak to bude vypadat dál. A začneme se trochu nudit, protože tenhle typ projevu dává málo příležitostí, kde se chytit. Myslím si, že se v té druhé polovině se musí něco víc dí, protože i hlavní postava má na věc trochu jiný pohled. Musí to být jiné než jen "na horu a dolů". Možná je to záležitost tempa, rytmu. Tahle změna ale nenastala, a proto si myslím, že ta druhá polovina nenabrala na razanci. První polovina končila pohádkově, byla tam pohádková intonace, ale co ten konec?

VR: Asi jsem někdy neslyšel takhle hezky napsané slovo prd**.

Hanka Patrasová: Tak to stálo za to.

JL: Nejsem si jistá, jestli je to hemoroid, nebo hemeroid.

Hanka Patrasová: Je to hemoroid, dříve se říkalo hemeroid.

AV: Aha, tak je to i edukativní. Vlastně to dost stojí na tom slově. Zvláštní slovo hemeroid. Je těžké ho vyslovit.

EZ: Líbilo se mi, jak jsi těžila a vytěžila z textu vše, co se tam dalo najít. Bylo to tvoje, hančí. Ale s tím, co říkali předřečníci trochu souhlasím. S tou nedotažeností.

JL: Souhlasím s tím, jak se tu mluvilo o dvou polovinách toho textu. Neznala jsem ho a včera jsem si ho četla. Ale myslím, že je to trochu i o autorovi. V první půlce je hrozně vtipných, zábavných momentů. Ale v druhé už jich tolik není. A tam bys je právě musela, jak říká Aleš, dodat tvým projevem. (*Aleš paroduje projev Hanky.*)

AV: Buduješ napětí, pořád nás do textu táhneš. Což je hrozně účelný, táhneš nás a zatáhneš. Ve druhé půlce už to však nefunguje.

Nikol Pagáčová, Sławomir Mrożek, John Gray / Helena Stachová, Václav Černý, Petra Klůfová Štechová – Šípková Růženka; *Muži jsou z Marsu, ženy z Venuše*

Josef Kačmarčík: V porotě jsme se shodli, že se nebude jednat o salvu nových podnětů. Přijde mi, že sám Mrożek hrozně dobře funguje. Můžeš poznat životní situace. Funguje to za mě hrozně dobře. U prince se pak už ztrácím, co ten týpek vlastně říká. Ale chápu, chlapi... Dramaturgickou skladbou si nejsem jistý. Bylo málo míst, kdy jsem si říkal, že to nese žádnou nastavbu. Nemám nápovědu. Je to koláž ze dvou textů. Mám pocit, že když bych neměl text, tak bych se ztratil.

AV: Proč jsi kompozici vlastně vytvářela?

Nikol Pagáčová: Samotný Mrożek by mě nebavil.

AV: Jedna věc pro všechny. Čím mám kratší text, repliku ve figurě, tím víc ji musím vytvořit. To samé platí i tady. Jde o vstupy z jiné knihy – třeba jen čtyři slova.

JL: Možná by to fungovalo, kdybys za sebe to, co je v pohádce, komentovala – „takhle to upravím a pak vám řeknu, co si o tom myslím.“ Byl by tam dobrý nějaký osobní vstup, kdyby ses v příběhu objevila ty. Řekla bych si – „tady je jasná feministka, jde do těch chlapů.“

EZ: Jste právem na národní přehlídce.

JK: Kopnutí do chlapů jsem cítil. Myslím, že si ho zasloužíme...

Nikol Pagáčová: Nevnímala

jsem to jen feministicky, kritizovala i ženy.

František Kaska, Jiří Suchý – *Dvacáté století*

EZ: Jestli je nějaká osobnost výrazná na WP, tak jsi to ty. Byly jsme na tebe nadrženi. Teď Suchý. Nějak se mi tvůj výstup neopřel o text. Mám jedno velké podezření, že jsi nestihl text připravit. Je to obrovský formát, obecný i konkrétní. Velké sousto. Stihl jsi to, nebo ne?

František Kaska: Nevím, nedokážu odpovědět.

EZ: Kolikrát jsi ten text recitoval?

František Kaska: Dnes poprvé.

EZ: Myslím, že text chce lépe proklepnout i zvukově. Mohlo by být více vystavěný. Myslím, že jsi chtěl vstoupit někam, kde jsi ještě nebyl. Hledal jsi pole neoraná, a to je třeba ocenit. Líbila se mi i tahle poloha Františka.

AV: Mám problém se sentimentalitou textu. Zároveň text nabízí velké zvukové možnosti, ale zdálo se mi, že tvá interpretace byla jednostrunná. Vše se mi slilo do jednoho textu. Mohl jsi podtrhnout sentiment, bolest, válku, která v textu je.

FK: Teď se mi asi srovnává, co říkala Ema. Ne, že bych text nedodělal, ale možná jsme dal příliš důrazu na jeho tragiku.

AV: Dnes jsem jak kafemlejek. Není pro mě asi řešení doděláním, nedoděláním. Základ, na kterém jsi to položil, se mi nezdál dobrý. Chápu pocit, že chceš něco nového, ale bylo by dobré zkoušet na jiném a kvalitnějším textu.

JL: Pořád jsi to ty, recitátor Kaska. Neproměňuješ se do jiného chlapa.

EZ: Proto jsem měla pocit, že jsi to nedodělal, protože jsi nenašel výrazy.

VR: Jakmile sklopím hlavu a nedívám se na tebe, je to celé zvukově velmi ploché.

AZ: Já na tobě zbožňuju tu hranici, kterou máš mistrovsky zvládnutou, nejlíp z českých herců, že v jednom slově změniš radost na smutek. Tím máš publikum úplně chycené. Ale tady se ti to nedařilo.

JL: Největší zážitek jsi byl ty sám. Byla jsem zasažena, i když souhlasím s tím, co se tu řeklo. Moc sentimentu.

(**Jana Machalíková:** Máme už jen hodinu.)

Daniel Klouda, Guy de Maupassant / Břetislav Štorm – **Skála alkounů**

VR: Mám problém se stavbou tohoto textu. Neorientoval jsem se, kam to táhneš. Celky jsou velké. Ztrácím se, o čem příběh bude. Jestli je o alkounech, anebo o tom týpkovi spíše... Jde o to podívat se na text víc z výšky.

JK: Škrty, úpravy jsou možné. Pak je tu druhá možnost: hrát si s námi. Je to o alkounech? Ne. Je to o lovcích? Ne. Ale pak je text vlastně něčím jiným. Ale to se nestalo.

EZ: Jana utekla, nebude na mě syčet. Takže řeknu jen dvě věty. (Pozn. red. – Ale ty jsem nezvládla zachytit.)

Terezie Jelínková, Jiří Orten – *Jednoho dne*

AV: Byla jsi nervózní?

pokračování na str. 12

Divadlo fórum - výchova otázkou a improvizací

seminář s Jakubem Šebestou

Na seminář divadlo Forum, který vedl režisér, herec a improvizátor **Jakub Šebesta**, jsem šel s velkým očekáváním, protože s danou formou jsem se zatím živě nesetkal. Potkali jsme se v sále Duhy, a protože někteří seminaristé měli zpoždění, využil Jakub času k zopakování základních principů divadla Forum. Jde o specifický pedagogický přístup, který využívá divadlo pro výchovu a rozvoj osobnosti, převážně vhodný pro mladé, stejně staré kolekti-

vy (max. 20 lidí). Nemá řešit problémy, ale přinášet otázky, se kterými by měli učitelé či školní psychologové dále pracovat. Jakub zmínil, že běžný čas na přípravu jsou tři měsíce, ale on nabídnul seminaristům zkrácenou light verzi na deset hodin, ale se všemi základními náležitostmi. Postupně ostatní účastníci dorazili. Šlo o dvě skupiny, které si měly připravit vlastní miniinscenaci s odlišnými výchovnými tématy. Měli za úkol si připravit deset otázek pro publikum – ať

už nevinných („Máte rádi pizzu?“) až po drsnější otázky na tělo směrem k danému tématu („Pomohl jsem kamarádovi, který byl šikanován?“). Další část semináře byla věnována procvičení obou inscenací a já jsem je mohl s chutí pozorovat a obdivovat, co za pouhé tři dny dokázali nazkoušet. Na závěr přišel čas na živé divadlo Forum a musím zmínit, že jsem byl naprosto pozitivně šokován. První skupina nazkoušela představení **Unicorn123** a tematicky oteví-

rala otázky šikany a zneužití sociálních sítí. Druhá skupina představení **Soutěž**, která vyjevovalo téma šíleného tlaku matky na svého syna, který nezvládá její přehnané ambice, jež si na něj přenáší ze svého promarněného života. Šlo o pět jednoduchých, ale trefných scén od expozice po katarzi, z velké části improvizovaných, ale výtečně. Následně se Jakub jako průvodce „Joker“ zeptal dvou pozvaných divaček zvenku (které byly převtěleny do osmáků/ devátáků, pro které je často divadlo Forum určeno), která témata se zde podle nich ote-

vírala. Poté si měly divačky pozvat některé z postav, aby vysvětlily, proč se chová tak, jak se chová. Následně přišla zajímavá situace, kdy se měl někdo z diváků včetně herců druhého z představení vyměnit za jednoho z herců a zahrát roli místo něj tak, aby vyřešil svůj problém. Bylo vidět, jak je to obtížné, až nemožné. Musím ocenit zejména představitelku matky z druhého představení, která se neuvěřitelně autenticky položila do své role, až to bylo chvílemi děsivé. Hereckými prostředky se řešilo, co by měl její syn udělat, aby její tyranský

přístup překonal, a dlouho se nedařilo najít řešení, což se možná trochu povedlo překvapivě až na úplný závěr díky vstupu jedné ze dvou pozvaných divaček. V úplném závěru si seminaristé sedli do kruhu a navzájem si sdělovali dojmy z celého semináře. Někteří byli nejdříve nejistí, protože šlo pro ně o novou divadelní formu, ale postupně byli všichni pohlceni. Další ocenili jejich dobrý kolektiv napříč generacemi, díky čemuž vše hladce fungovalo a vznikly takto hluboké zážitky z minipředstavení i procesu jejich přípravy.

Vítězslav Adamec

Fotošůtting z rozboru recitátorů

Expozice

Peripetie

Katastrofa

Nikdy naráz netrápí tě mráz a oblak z komárů

Hana Voříšková, Choceň

rozhovor se souborem

Jak jste vybírala téma?

Chtěla bych říci, že to není jen Ladislav Novák, jsou tam i jiné texty. Na tomto festivalu jsem je neuváděla.

Asi rok jsem se přebírala prozaickými texty ze života eskymáků, dokumentárními výpověďmi i mytologickými příběhy.

Proč zrovna tento text?

Tuto konkrétní sbírku jsem měla doma a rok ji neotevřela. Když jsem ji znovu obje-

vila, tak jsem se v těch tématech našla a bylo to jasné. Bylo jasné, že chci sdělení předat takto. Tolik k inspiraci.

Proč řepa?

Já vařím hodně z řepy. Ona barví. Nakládám ji, strouhám a mívám od ní krvavé ruce. Strouhala jsem řepu v kuchyni a najednou mi došlo, že je to krásný výtvarný element. A zase to bylo jasné. Mísa, řepa, nůž a loupáček.

Nikola Beková

Tuleni, mroži, medvědi...velryba!

Do výsostných vod divadla poezie nás pozvala Hana Voříšková z Chocně v inscenaci *Nikdy naráz netrápí tě mráz a oblak komárů*. Režisérka a interpretka v jedné osobě vychází z básní Ladislava Nováka ze sbírky *Písně vrbového proutku* a Olega Jorgense na *Duše, buď krásná*, z básní o Inuitech z oblasti východního Grónska. Životní názor Inuitů je úzce spjatý s drsnými životními podmínkami. Člověk je bezmocný ve vztahu k mocné přírodě. Prostota lidských hodnot, jež sdílíme všichni bez ohledu na to, kde žijeme, k jaké rase či kultuře patříme.

Stopa, která určitě zůstane v mysli po dnešním představení: perfektní koncentrace aktér-

ky, uvěřitelnost, minimalismus, humor, zvukový plán inscenace, skvěle zvolené výrazové prostředky – stůl s bílým ubrusem, džbán s vodou, řepa, škrabka, nůž, smaltované misky, struhadlo, které umožňují propojení básní do jednotného příběhu.

Silná, aktuální a naléhavá výpověď inscenace: nikdy nepřicházejí dvě trápení naráz; pokora k přírodě; srovnání si životních hodnot („naše evropská přežranost“); vyrovnanost se smrtí, nad kterou vítězí chuť do života; střídání období „hladu a sytosti“; jediný způsob, jak tam přežít je kanibalismus; mají tam takovou nálož smrti, že si váží života; jak bychom zvládali žít ve válce na Ukrajině?; proč si v naší situaci vytváříme zby-

tečnou krutost? Konec příběhu i inscenace – fatamorgána z hladu? anebo přijde po období hladu lepší období? Úplná tečka za celou inscenací a lepší způsob předávání obsahu veršů by ještě více napomohly vnímat divadelní obrazy přesně.

Tohle se lidem může stát. Sami jsme tím prošli a víme, co může potkat člověka, a nesoudíme ho.

Není mezi námi nikdo, kdo by neprožil zimu špatného lovu.

Víme jenom, že chceme žít.

Lucie Veličková

Rozbor divadla poezie

Poslední letošní rozbor divadel poezie patřil inscenaci **Nikdy naráz netrápí tě mráz a oblak komárů** od choceňské **Hany Voříškové**. Nejprve opět započali diskuzi diváci. První diskutující zmínila, že po sérii monodramat, která viděla jinde, ze kterých byla unavená a nelíbila se jí, byla ze dnešního kusu nadšená. Další zmínil, že je tam taková nálož smrti, že si pak chápe, proč si váží života. Další ocenili práci s rekvizitou, humor i celkovou organičnost a nevykonstruovanost. Další divačka byla fascinována, jak obyčejné věci dokážou poutavě vyprávět příběh. Jarka Holasová měla radost, že Hanka přestala hladit publikum.

Vít Malota zmínil, že se životem v Gronsku ho seznámil skandinávský znalec Kamil Bělohlávek, a na základě rozhovorů s ním zjistil, že jde o peklo na zemi. Navíc si svou zemi nevybrali, ale byla na nich vykonána genocida z obou stran, Skandinávie i Ameriky a museli zůstat uvězněni v pekle věčného mrazu a nedostatku. Hančina inscenace je zcela pevný jevištní tvar a silná výpověď, dokáže to tnout do živého a má velkou výpovědní hodnotu v tom, o čem to vypráví. Nejde tak o smrt a syrovost, ale naopak o chuť žít, kterou tam lidé mají. Už otevření základním obrazem bylo silné, nacházíme se na bílé čisté pláni - minimalistická scéna - dvě mísy, řepa, škrabka, a Hanka s bílými vlasy, což byl jeden z nejkrásnějších obrazů, když si na začátku sundá kapucu a prohrábne vlasy. Zamýšlí se nad tím, zda tam není ze začátku příliš velká míra klidu a laskavosti. Poté to už však fungovalo na 100 %. Možná je to v zacházení s veršem, kdy se nesmí zapomenout, že se předává i obsah, chtěl by vnímat obrazy přesně a konkrétně.

Jitku Šotkovskou mile překvapila celková hravost a humor, až počouchlost. Zároveň jí však v první polovině neseděl způsob přednesu, který ji nerozehrál imaginaci a ani loutkářské obrazy

nebyly až tak nápadité. Vlastně ji to vtáhlo až v momentu kanibalismu, kdy už obrazovost byla velmi silná, odkrylo se hlavní téma, od té doby ji to totálně strhlo.

Lucii Veličkové zvolená interpretace seděla, bylo to šamanské vyprávění. Byla nadšená z minimalistického výběru prostředků. Zmínila aktuální moment i pro nás - nikdy tam není mráz a komáři najednou, nikdy nemáme dvě trápení najednou, takže to zvládneme. Na konci je možný různý výklad - pro ni byl dojem takový, že přijde období, kdy přijde dostatek potravy, i i období trápení, a ty se věčně střídají.

Vojta Bárta viděl fata morgánu z věčného hladu. Konec by se měl více významově zpevnit a ukotvit do jasnější tečky. Celkově to pro něj bylo velice aktuální i uhrančivé v Hančině přetělesnění, vidí inuitickou ženu z masa a kostí, která je jedna z nás. Je to pro nás téma i ve zbytečné krutosti našeho světa. Nebylo to my vs. oni, žádný abstraktní Eskymák, do kterého se nedokážeme vcítit, když jí svou ženu.

Kristián Kubák připomněl silnou koncentraci paradoxně do velké obrazu. Není důležitý detail, ale celek. Básně do sebe to postupovaly, byl to celistvý proud. Opustilo to cestu hladivé ezotery směrem ke krutosti. Strašně by se mu líbilo, kdyby v džbánku byla ledová krusta.

Následně dostala slovo **Hanka Voříšková**, která zmínila, že si uvěduje problém se svou recitační mluvou, ale nedokáže ho dlouhodobě vyřešit, protože se neslyší. S koncem rovněž různě pracovala a následovala diskuze režisérů v porotě o tom, jaký konec by byl nejužší.

Kristián Kubák na závěr poděkoval všem souborům, divákům za diskuzi, naposledy představil porotu a pozval všechny přítomné do salonku poroty na občerstvení, což musím osobně ocenit.

pokračování ze strany 7

Terezie Jelínková: Strašně, obvykle nemám trému, ale hrozně se mi začaly klepat nohy.

AV: Zajímalo by mě, kdy text Orten napsal, s jakou situací z jeho života se to pojí. Základní princip kladení si něčeho silného, což můžu dělat klidně i s jemností, nese pojmenování motivu. Bavila mě jistá pevnost, kterou jsi v sobě měla. Hrozně bych chtěl vědět, co si myslíš ty, co prožíváš. Ale to podání musí být zpracované, něco se musí dít s těmi verši. Práce s významovou pauzou je také velmi důležitá. A tobě se to nedařilo.

(Jana Machalíková se vrátila.)

Terezie Jelínková: Měla jsem pocit, že jsem byla úplně mimo.

EZ: Taky jsem měla ten pocit, jak jsi si stoupla mimo hlediště. Asi o metr. Ještě v první sloce mě to chytlo a pak jsem se ztrácela a ztrácela.

VR: Bylo zajímavé, že to bylo už v názvu, že jsi boj prohrála. Boj s trémou.

AV: Von kecá, bylo to citlivý.

Terezie Jelínková: Mám pocit, že mě zradilo tělo.

Sára Pospíšilová, Josef Kainar - *Jak ulovit štiku dlouhou jako stehno antické bohyně*

VR: Sára je neuvěřitelná energie, která vtrhne na jeviště a všichni ji sledují. Hodně mě baví, že se od provokativních textů dostáváme k textům, jako je Kainar. Jak se odhazují vrstvy Sáry. A druhá věc: Jestli to nebylo za hranou? Jestli se necítím trochu vnitřně znásilněný intenzitou? Jak začneš „jako stehno antické bohyně“ a já si představím všechny významy slov a říkám si

„budu hodný kluk a půjdu s tebou.“ Těším se na citlivost. Ale ta nepřichází. Máš silnou rtěnku, co je za ní? Jde ubrat na intenzitě a tím vyleze větší upřímnost. To mi chybělo, ale viděl jsem snahu. Dobře započatá cesta.

JK: Ano, je to někde trochu moc, ale já jsem to sežral. Chuť a dravost štiky mě přesvědčila.

EZ: Podle mě je to jedna z nejlepších Kainarových básní a kdysi dávno jsem ji dělala. Je o našem životním úsilí a nakonec se zase vrátí k narození. Každé slovo má svůj význam a vy jste hodně měnila slova. Neřekla jste „vyvedl“ k běhu štiky, vy jste řekla „vytáhl“. To dávám jako příklad.

AV: Nedělal bych to. Kainar má daleko lepší texty. Napodobuje beatnický styl, americké autority litanie. Ale pro mě je Kainar nejlepší, když je kratší, v tom je jeho síla. Vy jste ta štavnatá baba, která vlítne na jeviště, až se člověk bojí, co bude. Ale ten text je banální.

Matěj Velička, Franz Kafka – *Ortel*

JK: Začal jsi scénickým gestem. Zjevila se nám postava s žebříkem. Když už děláš scénický gest, je třeba to dát. Já bych to třeba nedal. Neměl jsem pocit, že vidím postavu, ale spíš tebe, trochu nervózního. Další věc je, že tím vzbudíš očekávání, že výstup bude ladit s textem a pak tam ty rekvizity najednou jen stojí. Nejsem si jistý, jestli mi to tam scénicky sedí. Technická věc: mně přijde protivný, když někdo na jevišti mluví a ještě tluče kládou. K textu samotnému. Přijde mi, že se mi nerozkřívají věci uvnitř dialogu. Probouzelo to ve mně i konotace nějakého homosexuálního vztahu. Nechtělo se mi smířit s tím, že téma je jenom o tom, že mě táta nemá rád.

JL: Já jsem *Ortel* neznala. Včera jsem si ho přečetla. Měl jsi uvést, že je to montáž. Byly tam zvlášť-

ní střihy, které posluchače z textu vyhodí. Přišlo mi, že jsi tomu nedal nový konkrétní rozměr – proč ty mi to tady a teď předáváš.

Matěj Velička: Tak to se nepodvedlo hodně.

JL: Cítila jsem tvou vnitřní nejistotu. Předkládal jsi nějaký text, který byl pro publikum nesrozumitelný.

Matěj Velička: Šlo mi o archetyp, ani ne tak o příběh. Byla v něm i symbolika kříže.

Štěpánka Tušlová, Martin Trdla – *Zpráva o stavu republiky II*

EZ: Když se dívám do textu, říkám si, že bych po něm nesáhla ani náhodou. Ale když jste recitovala, tak jste mě hrozně bavila. Text je tak akorát na to, o čem je. Zhruba za půlkou jsem si říkala, že se třeba snad stane něco jiného. Myslela jsem, že sundáte zelené vlasy a budete to vy – vaše sdělení. Přiznám se k tomu, že jsem se bavila, bylo to pro mě příjemné.

JL: Kdo je doktor Barták?

Štěpánka Tušlová: Jezdil na zájezdy se studentkami a tam je znásilňoval.

AV: Z vězení si připravoval útok na premiéra nebo ministra vnitra.

JL: Nejvíce jste mě, Štěpánko, chyběla vy. Nedělat z toho jen jednotlivé vtípky.

JK: Někde na můj vkus už fóry moc natahuješ. Vsadiš na jednotlivosti.

Nicole Haismanová – *Romská poezie*

JL: Přednes neměl živočišnost.

Romové živočišnost mají. Líbilo se mi, jak jste výstoupení nastavila svíčkou, tím jste nastavila určitou magii. Až na ty škvarky – že je těhotná z těch škvarků. Celkově mi tam Romové chyběli.

VR: Nemyslíme, abys dělala romku, chyběla tam pánev, Mělas nad svíčkou dělat štekuládu.

JK: Je to obří skok od kraje, dává to daleko větší smysl – práce se svíčkou například.

EZ: Loni jsi dělala romskou pohádku? Přijdou mi víc vypovídající o mentalitě Romů. A navíc jsi tam byla vypravěč.

Ondřej Šolc Králová, Ray Bradbury / Jarmila Emmerová – *Poslední noc světa*

AV: Působí to na mě jako velmi specifický svět, který si asi nikdo neumíme představit. Je to poslední den, který pár spolu tráví. Ty nám je představuješ ve velké citlivosti a jemnosti. Nevletí na to, nedají si facku. Je to jemnost velké duševní oddanosti. To je první půlka. Ve druhé mi chybí pozice vypravěče: co na to říká, že se lidé v takové situaci chovají tak atypicky. Pojal jsi ho jen jako někoho nestranného, kdo příběh objektivně vypráví, ale chtěl bych, abys tam zastoupil mě. Chyběl mi právě vypravěčský posun. Že jsi nějak vybarvil ty postavy, to asi byl tvůj záměr a tím jsi mě dostal. Bylo cítit, že to máš sám v sobě. Ale nebyl vypravěč.

JK: Můj pocit z toho byl jinými slovy totéž.

JL: Taky souhlasím. A to pak podle mě způsobilo, že konec byl trochu nedokončený, tam je právě silná jeho role.

VR: Není poslední noc jenom

zkouška? Nad tím jsem celou dobu přemýšlel, je to opravdu reálný, nebo si to jen zkouší? Zkouší vztah a o to víc se milují, když se druhý den zase vzbudí. Měl bys být uveden jako autor, jak jsi přetvářel text. Hodně se to lišilo i od textu, do kterého jsou zaneseny ty změny (škrty), které jsi udělal.

Ondřej Šolc Králová: To asi nevím...

VR: Prostě to tam nějak sázíš.

Ondřej Šolc Králová: Vím, že si text měním, to mi říkají i děti ve škole.

EM: Měla jsem pocit, že tě na konci text emočně dohnal.

František Barták, Přemysl Rut – Báchorka z jednoho kusu

EZ: Všichni jsme se shodli na tom, jak byl tvůj výstup vtipný a chytrý. Došlo k totálnímu prolnutí. Dávalo mi to jasnou výpověď, přitom to celé bylo nastavené tak, že jste mě provedl.

JK: Když jsme se viděli v kraji, měl jsem pochybnost, jestli je to dost, teď jsem si ale říkal, že je to je až až až. Byl to takový cimrmanovský seminář. Pauzy, práce s publikem – umožňujete nám mít pocit, že jsme chytrí, že text chápeme právě takto.

VR: Přišla mi skvělá tvoje autentičnost, baví mě, jak se stavíš.

JL: Líbilo se mi, že jste nešlapal do humoru, že jste ho nevyráběl. Zas tak velká legrace pro tento tento národ to není.

Všichni: Večer se potkáme na opeňtlování.

*P. Štěpánka Borská,
Marta Krausová – mučednice
recitátorů*

Prostějovský shopping

Máte tady nějaké lakosty? Nemáme, je zavřeno.

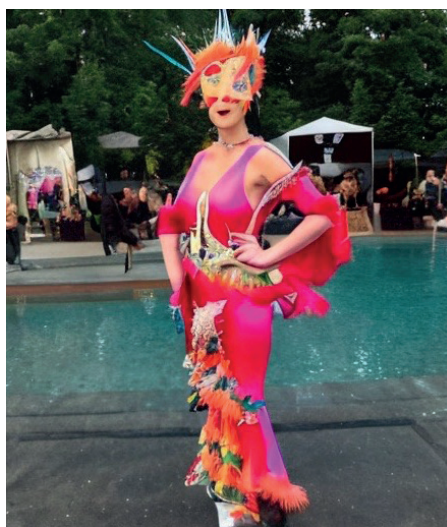
Chtěla jsem tenhle Prostějovský shopping zasvětit mužům a navštívit oblékárnu Ševčík Prostějov, ale mají už zavřeno. Zavřeno, zavřeno – slovo, které velmi charakterizuje sobotní Prostějov. Ale co, Wolkráč už končí a tenhle díl zpravodaje se k vám stejně dostane až po závěrečném večeru. Pokud vaše outfity budou ještě držet, až ho budete číst, dejte je na Insta a označte redakci WP. Uděláte nám tím radost!

Co ještě může tato rubrika přinést? Výtvary AI, nepublikované snímky z photoshootingu? Vesele historky? Jednu pro vás mám: Sekáč u AlkoHolky není jen pro

holky. Když jsem se hrabala v neskutečné nabídce triček za 30 korun (Prostějove, miluji tě, tohle Praha nemá!), vstoupil muž, zřejmě místní, a začal pátrat mezi stojany. „Máte tady nějaké lakosty?“ Obrátil se na paní prodavačku. Neměli. Pán tedy zkusil alespoň ponožky. „Myslíte si, že si mám vzít tyhle? Budou se mi hodit?“ naléhal na dámu za kasou. „Já vám neporadím, to si musíte rozhodnout vy sám, je to vaše volba,“ dokonale respektovala jeho svobodnou vůli paní prodavačka. Pán si nevzal ani ty ponožky.

Sekáčům, galanteriím a té nejčistší prostějovské poezii zdar!

Marta Krausová

AI tvořila

Štěpánka, když vstupuje do galanterie be like

Husy (z obchodu na náměstí)

I jídlo může mít oblečení

Proč tu nejsou?! Pivní stroje času Prostějovská

nakládačka

díl šestý:
Žalozpěv

Na úvod uvedu několik slov k dosavadnímu výběru autorů, které jsem zahrnul do této rubriky. Byla to selekce úzká a silně subjektivní v mnoha ohledech. Jakožto student bohemistiky jsem výběr omezil pouze na české autory, jakožto interpret tihnoucí k lyrice jsem volil autory veršů. Byli jste tedy podřízeni mému omezenému rozhledu a vkusu.

Závěrečný díl mé rubriky však tyto úzké hranice překračuje, a to radikálním způsobem. Celý závěr festivalu je věnovaný budoucnosti, a proto se i já ptám: Proč tu nejsou autoři budoucnosti? Odpovídat samozřejmě nemusím, radši se uchýlím k další otázkám. Jak bude literatura vypadat v následujících desetiletích? Budou se na přehlídkách stále objevovat osvědčení evergreeni? Zazní na stém Wolkráči Allenův text *Kdyby impresionisté byli dentisty?* Stane se Jiří Žáček osvěžující raritou? A kdy bude někdo recitovat Malotu? Budou si recitátoři budoucnosti generovat texty na míru pomocí AI? Ať už se bude dít cokoli, jedno je jisté. Vždycky bude dobré se čas od času podívat po těch, kteří stojí stranou, a ptát se: Proč tu nejsou?!

Vítek Staša

Poslední sobotní výlet do utajené krčmy, skrz bránu u muzea do **Hospůdky U Růžičků**. Několik dnů jsem bloumal kolem, váhající, zda vstoupit, ach, já hloupý. Dnes představím konečně ženu - prostějovskou rodačku, spisovatelku a malířku - **Lenku Horňákovou Civade**, žijící dnes v Provence. Nakonec jsme dorazili s partou recitátorů a byl jsem omráčen. Útulný prostůrek s úžasně rozvernou a milou obsluhou. *"Jsem vyučená číšnice, mám svou hrdost, přece na vás nebudu prskat, jako jinde - co si dááááte?"* Hraje Oldfield. Pijem Prostějovské pivo, pěkně pěňivé. Civade píše, *"mezi dvěma olivami přemítám, kam asi tak s těmi modernostmi spěje svět. K jakému konci světa, tedy aspoň konci toho, co je v nás zvířeckého, animálního, v tom nejkrásnějším smyslu slova."* Chechtáme se, fotíme se, číšnice s námi a nese vývar se slovy, *"víte, že polívčička staví nožky?"* Malby Civade najdete od Austrálie po Belgii. Ráda tančí flamengo a píše: *"Běžím s žábou na hlavě. S žábou nad hlavou. Běžím pod žábou."* Odešel jsem od Růžičků a spokojeně si pomlasknul.

Dnes vám jako redakce naposledy zarecitujeme v **27**, pokud budete mít zájem, kohokoliv od Husserla po Kuběnu, jen si nás odchytněte! Na viděnou za rok!

Vítězslav Adamec

I v poslední letošní inscenaci s názvem **Nikdy naráz netrápí tě mráz a oblak z komárů** od choceňské **Hany Voříškové** byl hlas a zvuky věcí pojivem celého tvaru. *"Ajajajů ajá..."* Grónský víchr dechu následovaný rytmickým ťukotem do stolu, mís a džbánů pomohl vyje-

vit pustotu a hrůzu severského pekla. A právě díky ní *"milujeme tanec, jídlo a zpěv!"*

Celkově musím u všech letošních inscenací ocenit jejich pestře a trefně užití povětšinou živých hudebních prostředků, protože hudba a slovo jsou jen jiné druhy téhož vlnění. Hudbě a poezii zdar!

Vítězslav Adamec

Ztotožňuji se víc a víc s rolí mučednice, trpitelky, kterou jsem si sama nastavila. Dnes chci trpět, chci do toho řezat. Stydím se za včera, za to animální puzení. Jako reakci na stud si dávám skinny bitch. Jen ať to pálí, ať to bolí.

Prší. Tak jdu na děšť. Je mi zima, trpím, konečně. Je to droga.

V sobotu tady absolutně nemůžu sehnat hermoš, to je jasný. Takže jen chodím v tom dešti a naříkám. Už ani neprší. Moje niterní barvy spí.

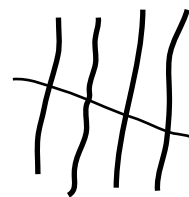
Tak na to kašlu. Tuhle rubriku nedělám pro vás, ale pro sebe. Kdyby ale někdo chtěl fakt hermelín, tak myslím, že mají slevu v Bille na Clever Camembert 90g 19,90 Kč. A porota má v tý kruhový místnosti hermelíny jako občerstvení.

Dávám dortík v Cafe Atrium s holkama z Plzně.

Zase trpím. Nejím sladký. Tenhle je fakt sladkej, je to hrot. Teplej karamel, hodně teče, šlehačka navíc, ach. Nemám na to dojíst kus. Osmdesát Kč pryč, jenom kvůli rubrice. Pozvěte mě na něco večer, prosím. Rezignuju.

Chci do deště a neprší.

Vaše <<<<Mučednice

Hudební okýnko Hudební okýnko

Redakce se loučí

Redakce Wolkrova Prostějova 2023

Martin Kuncl, Nikola Beková, Vítězslav Adamec, Pavlína Štěpánka Borská,
Marta Krausová, Vít Staša Foto: Marek Gerhard
Vydává NIPOS ARTAMA
neprošlo jazykovou korekturou